

25/10 1950.

STÁTNÍ DIVADLO V OSTRAVĚ

Sergěj Prokofěv:

Romeo a Julie

Balet o třech dějstvích a 10 obrazech podle W. Shakespeara.
Choreograf a režisér Emerich Gabzdyl. Dirigent Otakar Trhlík
Dekorace a kostomy F. Vácha.

. 531 81/74

Osoby a obsazení:

Julie	Julie Jastřembská
Romeo	Emerich Gabzdyl
Tybalt	Bohumil Čegan
Mercutio	Albert Janíček
Benvolio	Oldřich Napravil
Paris	Milan Hojdys
Chůva Julie	Vio Štaříčková
Capuletová	Jitřenka Šumovská
Capulet	Jiří Wiedermann
Monteková	Zdeňka Hajduková
Montek	Leo Psotka
Vévodka	Rudolf Juza
Páter Lorenzo	Bohuslav Pašek
Sluhové Capuletů	Antonín Michalík
Květinářka	Ondřej Bohdanský
Sluhové Monteků	Truda Latzinová
	Pavel Loučim
	František Hercík

Lidové tance tančí:

Zděna Hajduková — Alena Kadlecová — Karel Jurčík — Jaroslav Celecký a dámy baletu.

Tance pěti párů:

Věda Kylnarová — Drah. Svobodová — Zděna Koláčková — Vlasta Pavelcová — Libuše Vaňková — Milan Hojdys — Jaroslav Celecký — Robert Hučín — Jan Billi a Karel Jurčík.

Tance s liliemi:

Drah. Svobodová — Věda Kylnarová — Vlasta Pavelcová — Olga Čechová — Lída Vaňková — Zděna Koláčková.

Kostomy zhотовovány v dílnách pod dozorem manželů Stejskalových. — Světelné efekty Jindřich Kacar. — Výtvarná spolupráce: Josef Dušek. — Stavby: Karel Olchava.

Obsah baletu „Romeo a Julie“:

I. jednání.

1. obraz: Nedělní dopoledne před chrámem ve Veroně. Srážka Kapuletů s Montekovci a vývodův zásah.
- 2 obraz: Juliin bezstarostný den — příprava k plesu. Kapuletová uvádí Julii na její prvý ples.
3. obraz: Zahájení plesu v domě Kapuletů, příchod hostů a uvedení Julie do společnosti. Příchod vévody a jeho synovce Parise, který se uchází o ruku Julie. Též tři nerozluční přátelé Romeo, Mercutio a Benvolio se dostaví nepoznáni na ples — Tybalt, synovec hraběnky Kapuletové sleduje bedlivě tři neznámé maskované muže, nemýlil se, že je to Romeo se svými druhy. Dochází k střetnutí, ale nutno zachovati pravidlo, že kdo je hostem plesu — není nepřítel. Vše pokračuje v tanci až do zakončení plesu.

Proměna: Julie a Romeo — vyznání.

II. jednání.

4. obraz: Je živo na náměstí ve Veroně — tančí lid, tančí měšťané. I Romeo bloudí městem se vzpomínkou na ples. Julie vyslala svou chůvu, ať vyhledá Romea a odevzdá mu její list. Zve jej k páteru Lorenzovi na schůzku. Romeo šťastně spěchá na určené místo.
5. obraz: Setkání v kapli kláštera, kde je páter Lorenzo sezdá.
6. obraz: Začíná na veronských ulicích pokračuje veselí. Zde hledá také Tybalt příležitost k srážce s Montekovci, aby poňstil urážku z plesu. Naskytá se mu příležitost, když potká Mercutia s Benvoliem. Marně brání přispěchavší Romeo souboji, ve kterém Tybalt zabije Mercutia. Romeo, který stále se snažil smírem vyřešit tuto rodovou nenávist, nemůže už jinak než pomstít smrt přítele. V zápasu Romeo zabíjí Tybalta, s hrůzou však patří na svůj čin a prchá z Verony. T

III. jednání.

7. obraz: Romeo před odchodem z Verony navštíví Julii — rozloučení —. Rodiče přicházejí s Parisem, který přišel požádat o ruku, Julie ta však odmítne.
8. obraz: Julie spěchá k Lorenzovi o radu. Lorenzo dává Julii nápoj, který přivodí domnělou smrt.
9. obraz: Julie se vrací domů — dává souhlas ke sňatku s Parisem. Zatím, co v domě konají přípravy k zasnoubení, vypije Julie nápoj a upadne do spánku. Přichází Paris se svatebním průvodem. Chůva našezá Julii na loži a v hrůze zjistí, že Julie je mrtvá.
10. obraz: Romeo zatím zvěděl o smrti Julie a spěchá do Verony, aby zemřel u jejího hrobu. V hrobce Capuletů vypijí jed a umírá u nohou Julie. Mezičtím přestává účinkovat nápoj a Julie procítá. U nohou však spatří mrtvého Romea — bez něho žít nelze — zemře tedy jeho dýkou. Tak končí přeběh o velké lásce Romea a Julie. Teprve smrt překleně propast mezi dvěma veronskými rody Monteky a Capulety.

Jan Rey: PROKOFĚVŮV BALET »ROMEO A JULIE«

V bohatém a rozsáhlém díle předního sovětského skladatele Sergěje Prokofěva zaujímá baletní tvorba významné místo. Vedle čtyř kratších baletů, komponovaných za jeho pobytu v cizině pro Paříž (pro soubor Ďagilevův a pro pařížskou Operu) — Šašek, Ocelový krok, Marnotratný syn, Na Dněpru — jsou to dva velké balety, komponované po návratu do vlasti, »Romeo a Julie« a »Popelka«. Obě tato díla obohatila významně nejen sovětský, ale i světový baletní repertoár.

Balet »Romeo a Julie« byl Prokofěvem komponován v letech 1935—1936 na známé shakespearovské thema o lásce dvou mladičkých veronských milenců, kteří marně bojují proti slepé nenávisti a předsudkům svých rodů, jež je vženou do náruče smrti. Prokofěvova hudba vyzvedla tento rozpor dvou světů aalezla pro něj skvělé charakteristiky. Líbezná svěžest a takřka dětinná hravost Juliina, spolu s horoucností citu Romeova, ostře kontrastují s těžkým, chladně obřadným světem feudálů a veselý a prostý lidový svět veronského náměstí s rytířskou honosností šlechtického plesu. Pro každou z postav, ať je to rváčský Tybalt, či oddaná a docímně směšná Juliina chůva, služové nebo pouliční tanečnice, našel Prokofěv výstižnou charakteristiku a nakreslil tak svojí hudbou ryze realistický obraz s prostředky sice úspornými, ale neobyčejně výstižnými. Vytvořil při tom hudbu vysoko dramatickou a taneční, novou v tom smyslu, že nutí interprety hledat nové prostředky vyjadřovací, jimiž by byli s to zobrazit na jevišti skutečné lidi a jejich osudy, jejich city a myšlenky. V tom navazuje Prokofěv na velký odkaz baletního reformátora 18. století J. G. Noverra.

Uvedení Prokofěvova baletu na kteroukoliv z našich scén — a ostravská po Brně, Bratislavě a Praze, je čtvrtá — je nejen vítaným obohacením domácího baletního repertoáru vynikajícím sovětským dílem, ale i žádoucí příležitostí pro naše choreografy, tanečnice a tanečníky. Neboť na tomto čestném, byť obtížném úkolu mají možnost nastoupit podle svých sil onu cestu, jíž kráčí sovětský balet, veliký vzor našeho tanečního umění. Nejen v dokonalosti technické, ale i v oné emocionální složce výrazové, jež právě ze sovětského tanečního umělce činí zářný příklad. Shakespeareovo drama, jemuž mistrovská hudba Prokofěvova proklestila cestu na taneční jeviště, ožilo tak tanečním pohybem a gestem, odlišnou to řečí od mluveného dramatu. Zde, ani tam, nesnáší falešný tón, zploštělý výraz, neboť zobrazuje skutečnost. Skutečnost, kterou dovede ocenit dnešní nový divák, jehož usilovné práci vděčíme nejen za rostoucí blahobyt, ale i za podmínky a možnosti kulturního rozvoje, za rozkvět a nové cesty našeho divadla.

